

PRÁVA PACIENTA

seznámení pacienta ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (dále jen „zákon“), ve znění pozdějších předpisů

Svobodný informovaný souhlas

Zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li zákon jinak.

Právo na poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni a v náležitém prostředí

Pacient má právo na poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni a v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.

Právo na úctu, důstojné zacházení a respektování soukromí

Pacient má právo na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb.

Právo na volbu poskytovatele zdravotních služeb

Pacient má právo zvolit si poskytovatele zdravotních služeb oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají zdravotním potřebám pacienta, a zdravotnické zařízení, pokud právní předpisy nestanoví jinak.

Právo na konzultační služby*

Pacient má právo vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele zdravotních služeb, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby; to neplatí, jde-li o poskytování neodkladné péče.

Seznámení s vnitřním řádem NMSKB

Pacient má právo být seznámen s vnitřním řádem NMSKB (dále jen „vnitřní řád“).

Právo na přítomnost osob blízkých*

Pacient má právo na přítomnost osoby blízké nebo osoby určené pacientem. Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo registrovaný partner, jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.

Pacient s omezenou svéprávností má právo na nepřetržitou přítomnost opatrovníka, popřípadě osoby určené opatrovníkem, je-li osobou, jejíž svéprávnost je omezena tak, že není způsobilá posoudit poskytnutí zdravotních služeb, popřípadě důsledky jejich poskytnutí.

Nezletilý pacient má právo na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen.

To vše v souladu s právními předpisy, vnitřním řádem a nenaruší-li přítomnost těchto osob poskytnutí zdravotních služeb.

Pacient má právo být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje.

Pacient má právo znát jména a příjmení zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb a osob připravujících se na výkon zdravotnického povolání, které jsou při poskytování zdravotních služeb přítomny, popřípadě provádějí činnosti, které jsou součástí výuky.

Právo odmítnout přítomnost osob, které nejsou zúčastněny na poskytování péče
Pacient má právo odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny, a osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka. Pacient má možnost zakázat nahlížení těchto osob do zdravotnické dokumentace o něm vedené.

Právo na návštěvy

Pacient má právo přijímat návštěvy, a to s ohledem na svůj zdravotní stav a v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů.

Právo odmítnout návštěvy

Pacient s omezenou svéprávností nebo nezletilý pacient může požadovat, aby při poskytování zdravotních služeb nebyl přítomen jeho zákonný zástupce, osoba určená zákonným zástupcem, opatrovník, osoba určená opatrovníkem, pěstoun, jiná osoba, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, uvádí-li, že jde o osobu, která ho týrá nebo jinak zneužívá či zanedbává.

Právo na duchovní péči

Pacient má právo přijímat duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v České republice nebo od osob pověřených výkonem duchovenské činnosti v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, a s ohledem na svůj zdravotní stav, nestanoví-li právní předpis jinak.

Komunikace s pacientem se smyslovým postižením **

Pacient se smyslovým postižením nebo s těžkými komunikačními problémy zapříčiněnými zdravotními důvody má při komunikaci související s poskytováním zdravotních služeb právo dorozumívat se způsobem pro něj srozumitelným a dorozumívacími prostředky, které si sám zvolí, včetně způsobů založených na tlumočení druhou osobou.

Právo na tlumočení do cizího jazyka**

Osoba, jež není schopna dorozumět se se zdravotnickými pracovníky v českém nebo slovenském jazyce má právo zvolit si tlumočnicka. Tlumočnicka si hradí ze svých prostředků sám pacient.

Právo na doprovod psa se speciálním výcvikem

Pacient se smyslovým nebo tělesným postižením, který využívá psa se speciálním výcvikem (vodícího nebo asistenčního psa) má právo s ohledem na svůj aktuální zdravotní stav na doprovod a přítomnost psa u sebe v NMSKB, a to způsobem stanoveným vnitřním řádem tak, aby nebyla porušována práva ostatních pacientů.

Právo pacienta na informace

Pacient má právo být srozumitelným způsobem a v dostatečném rozsahu informován o svém zdravotním stavu a o navrženém individuálním léčebném postupu a všech jeho změnách (tzv. informace o zdravotním stavu). Informace o zdravotním stavu se nepodá pacientovi, který v důsledku svého zdravotního stavu není schopen informace vnímat.

Právo pacienta klást otázky a získat srozumitelnou odpověď

Pacient (nebo osoba určená pacientem) má právo klást doplňující otázky vztahující se k jeho zdravotnímu stavu a navrhovaným zdravotním službám. Tyto otázky musí být srozumitelně zodpovězeny. Jedná-li se o pacienta s omezenou svéprávností nebo nezletilého pacienta, má právo na informace a právo klást otázky zákonný zástupce, opatrovník a pacient, je-li k takovému úkonu přiměřené rozumově a volně vyspělý.

Právo pacienta vzdát se podání informací a možnost určit pro příjem informací jinou osobu

Pacient má možnost vzdát se podání informace o svém zdravotním stavu, popřípadě může určit, které osobě má být informace podána, jsou-li splněny zákonné podmínky.

Právo pacienta určit koho lze informovat o jeho zdravotním stavu

Pacient může při přijetí do péče (nebo kdykoliv poté) určit osoby, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu, a současně může určit, zda tyto osoby mohou nahlížet do zdravotnické dokumentace o něm vedené nebo do jiných zápisů vztahujících se k jeho zdravotnímu stavu, a zda si mohou pořizovat výpisy nebo kopie těchto dokumentů. Pokud pacient nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav určit osoby podle předchozí věty, mají právo na informace o jeho aktuálním zdravotním stavu a na pořízení výpisů a kopií zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi osoby blízké.

Pacient má právo určit, v jakém rozsahu mají být informace o jeho zdravotním stavu poskytnuty jím určeným osobám a dále má právo sdělit, jakým způsobem mohou být informace o jeho zdravotním stavu poskytovány (např. ústně, písemně apod.). Tato rozhodnutí může pacient kdykoliv změnit/odvolat.

Právo pacienta zakázat podávání informací

Pacient může určit osoby nebo vyslovit zákaz poskytovat informace o zdravotním stavu kterékoliv osobě, kdykoliv při přijetí do péče (nebo kdykoliv poté). Pacient může určení osob nebo vyslovení zákazu poskytovat informace o svém zdravotním stavu kdykoliv změnit/odvolat.

Pokud pacient dříve vyslovil zákaz sdělovat informace o svém zdravotním stavu určitým osobám blízkým, lze informaci těmto osobám podat pouze v případě, že je to v zájmu ochrany jejich zdraví nebo ochrany zdraví další osoby, a to pouze v nezbytném rozsahu. Zákaz podávání informací o zdravotním stavu vyslovený pacientem se však nepoužije na podávání informací, popřípadě na sdělování údajů, které mohou být sděleny bez souhlasu pacienta podle právních předpisů.

Zástupný souhlas

Pacient může při přijetí do péče (nebo kdykoliv poté) určit osoby, které mohou vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytováním zdravotních služeb za něj, jestliže tak pacient s ohledem na svůj zdravotní stav nebude moci učinit sám a nepůjde o zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu. Není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, bude vyžadován souhlas manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče, není-li takové nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné svéprávné osoby blízké, pokud je známa.

Nahlížení do zdravotnické dokumentace pacienta

Pacient má právo nahlížet do zdravotnické dokumentace o něm vedené, pořizovat si její výpisy nebo kopie, a to v přítomnosti zaměstnance pověřeného NMSKB, přičemž nesmí být rušeno poskytování zdravotních služeb. Do zdravotnické dokumentace může dále nahlížet, pořizovat si její výpisy nebo kopie pacient, zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta, osoby určené pacientem, zákonným zástupcem nebo opatrovníkem pacienta, pěstoun nebo jiná pečující osoba a za zákonem stanovených podmínek též osoby blízké zemřelému pacientovi.

Pro pořízení výpisu nebo kopie stanoví zákon lhůtu 30 dnů od obdržení žádosti.

Dříve vyslovené přání

Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem (v souladu s právními předpisy) vyslovit (tzv. dříve vyslovené přání).

Pacient může rovněž učinit dříve vyslovené přání při přijetí do péče NMSKB nebo kdykoliv v průběhu hospitalizace, a to po dobu poskytování zdravotních služeb zajišťovaných NMSKB.

Právo podat stížnost

Pacient (jeho zákonný zástupce, opatrovník, osoba blízká, osoba zmocněná pacientem) má právo podat stížnost proti postupu nemocnice při poskytování zdravotních služeb nebo proti činnostem souvisejícím se zdravotními službami.

* Právo se neuplatní, je-li pacient osobou ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

** V případě osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence ustanoví tlumočnicka Vězeňská služba